

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/9237,Promocja-ksiazki-Mirosława-Szumily-Roman-Zambrowski-19091977-Studium-z-dziejow-e.html>
06.04.2026, 10:00

Promocja książki Mirosława Szumiły Roman Zambrowski 1909-1977. Studium z dziejów elity komunistycznej w Polsce - Warszawa, 8 października 2014

W środę 8 października 2014, o godz. 18:00, w Centrum Edukacyjnym IPN im. Janusza Kurtyki Przystanek Historia, przy ul. Marszałkowskiej 21/25 w Warszawie, odbędzie się promocja książki Mirosława Szumiły [**Roman Zambrowski 1909-1977. Studium z dziejów elity komunistycznej w Polsce**](#). W dyskusji o książce udział wezmą: prof. Antoni Dudek i autor - dr Mirosław Szumiło. Prowadzenie: dr Konrad Rokicki.

Książka Mirosława Szumiły jest klasyczną biografią pretekstową. Na przykładzie Romana Zambrowskiego zostały ukazane losy całego pokolenia polskich komunistów, w dużej części żydowskiego pochodzenia, urodzonych w dwóch pierwszych dekadach XX wieku. Wiara w ideologię komunistyczną, porównywalna do fanatyzmu religijnego, doprowadziła ich najpierw do więzień w II Rzeczypospolitej, a następnie do objęcia władzy, którą zdobyli dzięki radzieckim czołgom. Było to pokolenie ideowe, a zarazem bezwzględne w brutalnym forsowaniu założeń stalinizmu. Zambrowski, jeden z najgorliwszych realizatorów tej polityki, odpowiadał za kolektywizację rolnictwa oraz walkę z prywatną inicjatywą w handlu i rzemiośle. W przełomowym roku 1956 opowiedział się jednak po stronie reformatorów systemu, torując Władysławowi Gomułce drogę powrotu do władzy. Dopiero pod koniec życia dostrzegł pewne błędy w wyznawanej przez siebie ideologii i zdystansował się od komunizmu. Poświęcona mu książka fascynująco opowiada o banalności zła w powojennej Polsce.